Sygn. akt VI Ga 364/15

WYROK
W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 stycznia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki (spr.)

Sędziowie: SO Beata Hass – Kloc

SO Renata Bober

Protokolant: st. sekr. sądowy Agnieszka Krztoń

po rozpoznaniu w dniu 28 stycznia 2016 r. w Rzeszowie

na rozprawie

sprawy z powództwa: (...) Spółki z o.o. w N.

przeciwko: (...) Spółce z o.o. w G.

o zapłatę

na skutek apelacji powoda co do pkt III i IV wyroku Sądu Rejonowego
w R. V Wydziału Gospodarczego z dnia 23 czerwca 2015 r., sygn. akt V GC 958/14

1. zmienia zaskarżony wyrok w pkt III i IV w ten sposób, że:

III. zasądza od pozwanego (...) Spółki z o.o. w G. na rzecz powoda (...) Spółki z o.o. w N. kwotę 18.780,24 zł (osiemnaście tysięcy siedemset osiemdziesiąt złotych 24/100) z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2012r. do dnia zapłaty,

IV. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.974 zł (trzy tysiące dziewięćset siedemdziesiąt cztery złote) tytułem kosztów postępowania,

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 2.140 zł (dwa tysiące sto czterdzieści złotych) tytułem kosztów postępowania apelacyjnego.

Sygn. Akt VI Ga 364/15

UZASADNIENIE

wyroku z dnia 28 stycznia 2015 r.

Powód (...) Spółka z o.o. w N. domagał się zasądzenia od pozwanego (...) sp. z o.o. w G. kwoty 31.130,24 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2012 r. do dnia zapłaty oraz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwu podał, że w ramach współpracy pozwany dokonał zakupu od niego towaru o łącznej wartości 31.130,24 zł. Towar został pozwanemu doręczony w 38 paczkach w dniu 19 marca 2012 r. na adres przez niego wskazany. Powód wezwał pozwanego do zapłaty przedmiotowej kwoty, jednakże należność nie została uregulowana.

Po wydaniu przez Sąd Rejonowy nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym pozwany złożył skutecznie sprzeciw domagając się oddalenia powództwa. Pozwany podniósł, iż podczas wprowadzania towaru na stan firmy stwierdzono, iż dostawa jest niepełna i występują w niej duże braki. Wobec tego złożył reklamację. Z uwagi na fakt, że sprawa nie została załatwiona pozwany zaprzestał współpracy z powodem. Pozwany dokonał zapłaty części należności wynikającej z faktury, tj. kwoty 12.350 zł obejmującej wartość towaru mu dostarczonego .

W odpowiedzi na sprzeciw powód cofnął pozew w części, tj. co do kwoty 12.350 zł, a to z uwagi na wpłaty dokonane przez pozwanego w marcu 2014 r.
(tj. po dniu wniesienia pozwu). W pozostałym zakresie powód podtrzymał swoje dotychczasowe żądanie co do zasądzenia na jego rzecz kwoty 18.780,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2012 r. do dnia zapłaty. Ponadto wniósł o zasądzenie kwoty 3.148,15 zł tytułem skapitalizowanych odsetek od nieterminowo uregulowanych należności. Powód zarzucił, że pozwany nie przedłożył żadnych dowodów na poparcie swoich twierdzeń, np. pisma reklamacyjnego z dnia 27 marca 2012 r. Końcowo wskazał, iż przez cały okres współpracy pomiędzy stronami powód wielokrotnie kontaktował się
z pozwanym w przedmiocie spłaty zadłużenia objętego pozwem, jednakże ten nigdy nie kwestionował faktu odbioru towaru, a tym samym zasadności całości lub części roszczenia objętego pozwem. Ponadto pozwany dokonując zapłaty części należności przesłał powodowi wiadomość elektroniczną w której potwierdził, że zobowiązuje się do uregulowania pozostałej części zaległości.

Ustosunkowując się do powyższego, pozwany potrzymał swoje stanowisko, wskazując, iż powód nie odniósł się do wysłanej reklamacji - ani telefonicznie ani pisemnie. Pozwany podniósł, iż księgowa (która nie znała stanu faktycznego sprawy) nie jest upoważniona do składania oświadczeń
w imieniu pozwanego.

Pismem z dnia 30 września 2014 r. powód podtrzymał stanowisko odnośnie nieotrzymania od pozwanego pisma reklamacyjnego. Powód zaprzeczył twierdzeniom pozwanego o kontaktach telefonicznych pomiędzy stronami w związku z reklamacją oraz jakimikolwiek żądaniami w zakresie wystawienia ewentualnej korekty faktury VAT. Pozwany nigdy nie zgłaszał żadnych zastrzeżeń co do ilości oraz jakości dostarczonego towaru. Pozwany dokonując w dniu 4 marca 2014 r. wpłaty kwoty 10.000 zł potwierdził w tytule przelewu, że jest to częściowa zapłata w odpowiedzi na wezwanie do zapłaty.

W trakcie postępowania Sąd Rejonowy ustalił, że pozwany dokonał zakupu towarów u powoda. Z tytułu sprzedaży w dniu 16 marca 2012 r. powód wystawił pozwanemu fakturę VAT na kwotę 31.130,24 zł, płatną do dnia 20 marca 2012 r. Towar został dostarczony do pozwanego i odebrany przez pracownika M. M. (1) w dniu 19 marca 2012 r. W czasie wprowadzania towaru na stan firmy okazało się, że występują duże braki ilościowe. Pozwany zgłosił ten fakt firmie kurierskiej, która odesłała go
z problemem braku w towarze do powoda. Pozwany poinformował o tym fakcie przedstawiciela handlowego powoda, kierując jednocześnie pismo ze wskazaniem braków datowane na 27.03.2012r. Pozwany zwrócił się
o dostarczenie brakującego towaru bądź skorygowanie należności z faktury. Wobec braku reakcji powoda, pozwany dokonał zapłaty należności za towar faktycznie dostarczony.

Pismem z dnia 2 grudnia 2013 r., doręczonym w dniu 9 grudnia 2013 r. powód wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 31.130,24 zł wynikającej
z przedmiotowej faktury.

Strony prowadziły rozmowy telefoniczne odnośnie przedmiotowej należności. M. M. (2) (pracownik pozwanego) poinformowała powoda o dokonaniu częściowej zapłaty, zobowiązując się jednocześnie co uregulowania pozostałej części w wysokości 21.130,24 zł najpóźniej do dnia
10 marca 2014 r.

Na podstawie tak ustalonego stanu faktycznego Sąd Rejonowy wyrokiem z dnia 23 czerwca 2015 r. umorzył postępowanie co do części należności głównej w kwocie 12.350,00 zł (pkt I), zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.148,15 zł , z ustawowymi odsetkami od dnia 20 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty (pkt II), oddalił powództwo w pozostałym zakresie (pkt III) i koszty procesu wzajemnie zniósł (pkt IV).

Uzasadniając wyrok Sąd stwierdził, że powód wywodził roszczenie z art. 535 k.c. i domagał się zapłaty ceny za sprzedany pozwanemu towar.

Pozwany podnosił, iż dokonał zapłaty za dostarczony towar w części,
a w pozostałym zakresie z uwagi na znaczne braki złożył powodowi reklamację, żądając dostarczenia pozostałego towaru, albo skorygowania faktury VAT.

Sąd wywiódł dalej, że zgodnie z ogólną zasadą wyrażoną w art. 6 k.c. ciężar udowodnienia faktu spoczywa na tym, kto z faktu tego wywodzi skutki prawne. Na gruncie prawa procesowego odpowiednikiem art. 6 k.c. jest przepis art. 232 k.p.c., zgodnie z którym strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne . W myśl przytoczonych przepisów, to na powodzie spoczywał ciężar udowodnienia zasadności dochodzonego roszczenia. W ocenie Sądu żądanie powoda należało uznać za udowodnione jedynie w części.

Materiał dowodowy zebrany w sprawie, tj. przedłożone przez pozwanego dokumenty jak też zeznania świadka J. Ł. potwierdzają, iż pozwanemu nie został dostarczony w całości towar wskazany na fakturze, opiewający na kwotę 31.130,24 zł. Pozwany udowodnił, iż w związku ze stwierdzonymi brakami w towarze złożył reklamację.

Powód domagając się zapłaty kwoty 18.780,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca 2012 r. do dnia zapłaty nie wykazał zasadności swojego roszczenia. Mając na uwadze powyższe ustalenia Sąd oddalił powództwo w powyższym zakresie jako nieudowodnione.

Zważywszy na fakt, że powód cofnął pozew co do kwoty 12.350 zł z uwagi na zapłatę dokonaną przez pozwanego po wniesieniu powództwa, Sąd umorzył postępowanie w tym zakresie na podstawie art. 355 kpc.

W pozostałej części odnośnie skapitalizowanych odsetek od kwoty 12.350 zł tytułem zapłaty za towar dostarczony pozwanemu, uiszczonej po wytoczeniu powództwa Sąd uwzględnił powództwo zasądzając od pozwanego na rzecz powoda kwotę 3.148,15 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 20 sierpnia 2014 r. do dnia zapłaty. O odsetkach Sąd orzekł na podstawie art. 481 § 1 kc.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art.100 kpc. znosząc je wzajemnie pomiędzy stronami.

Apelację od tego wyroku co do punktu II i IV wniósł powód zarzucając Sądowi I instancji naruszenie przepisów postępowania, tj.:

1. art. 233 § 1 kpc w związku z art. 6 kc poprzez dokonanie przez Sąd I instancji oceny dowodów z przekroczeniem granic swobodnej ich oceny oraz poprzez ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego
w sposób niewszechstronny, co w szczególności skutkowało uznaniem przez Sąd, że powód nie udowodnił faktu dostarczenia pozwanemu towarów objętych fakturą VAT nr (...) z dnia 16 marca 2012 r., w sytuacji gdy dowód doręczenia towaru obejmuje całość przesyłki składającej się z 38 kartonów, a szczegółową specyfikację towaru stanowi załączona faktura VAT,

2. art. 233 § 1 kpc w związku z art. 6 kc poprzez dokonanie przez Sąd I instancji oceny dowodów z przekroczeniem granic swobodnej ich oceny oraz poprzez ocenę zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego

w sposób niewszechstronny, co w szczególności skutkowało uznaniem przez Sąd, że pozwany złożył pismo reklamacyjne z dnia 27 marca 2012r.
w sytuacji gdy z zebranego w sprawie materiału dowodowego,
w szczególności z zeznań świadków K. K. i D. S. wynika, że powód nie otrzymał od pozwanego żadnego pisma reklamacyjnego oraz, że do momentu złożenia przez pozwanego sprzeciwu w toku postępowania sądowego pozwany nie kwestionował faktu dostarczenia towaru,

3. art. 233 § 1 kpc poprzez przekroczenie granic swobodnej oceny dowodów przeprowadzonych w sprawie, wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego, polegającej a przyznaniu waloru wiarygodności zeznaniom świadka strony pozwanej w części dotyczącej stwierdzenia niedoborów w towarze, kontaktów pomiędzy stronami oraz złożenia pisma reklamacyjnego z dnia 27 marca 2012 r., w sytuacji gdy zeznania te są sprzeczne tak wewnętrznie, jak i z pozostałym materiałem dowodowym, co do faktów istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy,

4. art. 233 § 1 kpc poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego
w sposób niewszechstronny oraz wbrew zasadom logiki i doświadczenia życiowego z pominięciem zeznań świadków J. T. oraz M. M. (1) jako nie wnoszących niczego istotnego do sprawy, w sytuacji gdy zeznania te nie potwierdziły stanu faktycznego nakreślonego przez stronę pozwaną, w szczególności, że pracownice apteki stwierdziły niedobory w towarze,

5. art. 233 § 2 kpc poprzez sformułowanie pisemnego uzasadnienia wyroku nie zawierającego jakiejkolwiek oceny zebranego w sprawie materiału dowodowego oraz twierdzeń powoda dotyczących dokonywanych przez pozwanego częściowych wpłat na poczet należności wynikających
z faktury VAT nr (...) z dnia 16 marca 2012 r.

Wskazując na powyższe podstawy zaskarżenia powód wniósł o zmianę punktu III i IV zaskarżonego wyroku poprzez zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kwoty 18.780,24 zł wraz z ustawowymi odsetkami od dnia 21 marca
2012 r. do dnia zapłaty oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania za obie instancje, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy rozpoznając przedmiotową apelację uznał ją za zasadną. Tym samym odmiennie, niż uczynił to Sąd I instancji ocenił moc dowodów przedłożonych przez strony postępowania. W konsekwencji doprowadziło to Sąd Odwoławczy do innych ustaleń.

Nie było kwestionowane w trakcie sporu to, że powód dostarczył pozwanemu towar zapakowany w 38 paczkach. Dostawa towaru odbyła się za pośrednictwem firmy (...). Pozwany zapłacił za dostarczony mu towar kwotę 12.350,00 zł uiszczając ją już w trakcie postępowania.

Powód wytaczając powództwo nie wskazał co prawda podstawy prawnej, nie mniej jednak charakter dochodzonego roszczenia świadczy, że znajduje ono – jak trafnie przyjął Sąd Rejonowy - podstawę w art. 535 kc. Zgodnie zatem
z normą wynikającą z art. 6 kc powód winien wykazać, że towar dostarczył,
a pozwany że za niego zapłacił. Pozwany w sprzeciwie od nakazu zapłaty podnosił, iż nie otrzymał w całości zamówionego towaru i powoływał się na pismo z daty 27 marca 2012 r. skierowane do powoda w którym zgłaszał braki ilościowe towaru. Do pisma tego załączony został dowód nadania przesyłki
w Urzędzie Pocztowym na adres powoda, nie mniej jednak powód w toku całego postępowania kwestionował fakt doręczenia mu reklamacji.

Postępowania wyjaśniające, dotyczące doręczenia tej przesyłki, zostały wszczęte przez pozwanego jak i przez Sąd Rejonowy, jednakże ostatecznie okazało się, że z uwagi na upływu czasu wyjaśnienie tej kwestii nie jest możliwe. Tym samym brak jest jednoznacznego dowodu świadczącego o tym, że doręczenie powodowi reklamacji było skuteczne. Pozostałe dowody zgłoszone przez pozwanego w związku z występowaniem jego zdaniem braków ilościowych w przesyłce nie dają podstawy, zdaniem Sądu Okręgowego, do uznania że takowe rzeczywiście zaistniały. Słuchane w charakterze świadków pracownice apteki (...) nie wniosły do sprawy żadnych istotnych faktów, związanych z

dostarczeniem przesyłki, otwieraniem poszczególnych paczek, przeliczaniem asortymentu towaru. Nie wynika z nich również, by w momencie rzekomego stwierdzenia braków sporządzony był jakikolwiek protokół.

Logicznym wydaje się, że powinno być to standardowe działanie osób dokonujących odbioru przesyłki, tym bardziej, że pozwany nie wykazał aby reklamacja świadcząca o brakach była sporządzana w tym samym dniu przez osoby dokonujące odbioru przesyłki. Nie zostało też jednoznacznie wyjaśnione przez pozwanego na podstawie czego sporządzono reklamację i kto fizycznie stwierdził braki. Również zeznania świadka, a jednocześnie prokurenta pozwanej Spółki – (...), wątpliwości tych nie wyjaśniły.

Nadmienić należy, iż pozwany podnosił również, że w pierwszej kolejności składał reklamację do firmy (...), która odesłała go do sprzedającego tj. powoda, niemniej jednak i na tą okoliczność nie przedłożył żadnych dowodów.

Stanowisko prezentowane przez pozwanego w trakcie postępowania pozostaje także w sprzeczności z czynnościami jakie wykonywał w relacjach
z powodem. W aktach sprawy, na karcie 44 zalega bowiem dowód zapłaty
z którego wynika, że pozwany sam określił dokonaną wpłatę ją jako zapłatę częściową na poczet ceny. Obecnie podnoszone przez pozwanego twierdzenia, że zapisu tego dokonała osoba nieupoważniona, nie są wiarygodne. Nie są wiarygodne i te twierdzenia w których pozwany wywodzi, że po złożeniu reklamacji powodowi uznał sprawę za wyjaśnioną, skoro w dacie późniejszej dokonał płatności z w/w adnotacją. Stanowisko wyrażane w toku sporu przez pozwanego pozostaje w sprzeczności z zeznaniami słuchanych świadków.

Zeznania świadków powoda w osobach D. S. i K. K. nie dają podstaw do przyjęcia, że pozwany rzeczywiście doręczył skutecznie reklamację powodowi, skoro żadnej z wymienionych osób nie przekazywano do załatwienia pisma z dnia 27 marca 2012 r. Z zeznań świadka D. S. wprost wynika, że miała ona kontakt telefoniczny
z prokurentem J. Ł. i ten zapewnił, że fakturę Spółka zapłaci po otrzymaniu refundacji. Nie zgłaszał przy tym żadnych zastrzeżeń co do stanu przesyłki (vide zeznania k.120). Słuchany w charakterze świadka w/w prokurent twierdził natomiast że „..wielokrotnie rozmawialiśmy
z przedstawicielem handlowym z kobietą, która nas obsługiwała o imieniu D.... Przedstawiciel twierdził, że wszystko zostanie wyjaśnione...”
Z zeznań tych nie wynikają jednak żadne konkrety, w tym także i to kto rozmawiał z osobą kontaktową ze strony powoda, w jakich okolicznościach. Zasady doświadczenia życiowego i zawodowego nie dają Sądowi Okręgowemu podstawy, by przyjąć że profesjonalnie działający w obrocie gospodarczym przedsiębiorca, po złożeniu reklamacji do swojego kontrahenta, nie wyjaśnia sprawy do końca. Jest to tym bardziej mało prawdopodobne, że
w przedmiotowej transakcji chodziło o asortyment medyczny sprzedawany przez aptekę. Pozwany nie przedstawił przecież żadnego dowodu, że w związku z niedostarczeniem mu towaru, składał zamówienie u innego dostawcy bądź też by ponawiał zamówienie u powoda. Nie jest prawdopodobne również i to, że księgowa pozwanej Spółki dokonała częściowej zapłaty zaległej faktury, zobowiązując się do zapłaty reszty ceny, nie weryfikując tej należności z osobami decyzyjnymi w Spółce.

Reasumując, biorąc pod uwagę w/w okoliczności Sąd Okręgowy uznał, iż roszczenie dochodzone przez powoda niniejszym pozwem jest zasadne.

Dlatego też działając na podstawie art. 386 § 1 kpc zmienił zaskarżony wyrok i orzekł jak w sentencji. Podstawą prawną orzeczenia w zakresie należności głównej stanowi art. 535 kc natomiast należności odsetkowych – art. 481 § 1 kc. O kosztach postępowania z I i II instancję orzeczono na podstawie art. 98 § 1 i 3 oraz 108 § 1 kpc.